

Hr. Percy Ashley's Bemærkning hertil:

Medens jeg med Glæde har deltaget i Kommissionens Undersøgelser, saa vidt det har staaet i min Magt, forekommer det mig i Kraft af min Embedsstilling* at være paa sin Plads, naar jeg afholder mig fra nogen Meningstilkendegivelse angaaende de Slutninger, hvortil mine Kolleger er kommet, eller de af dem gjorte Indstillinger. Der er ved dem bragt Spørgsmaal frem om Samfundets Interesser, som maa finde deres Behandling i Handelsministeriet.

Den 24. April 1919.

(sign.) Percy Ashley.

Bemærkninger til Lovgivningen om Sammenslutninger.

Til Brug for Trust-Kommissionen af *Sir John Macdonell*.

1. De forskellige Stadier i Trustlovgivningens Historie.

Forinden jeg fremsætter mine Bemærkninger angaaende de Forandringer, der af Hensyn til de nuværende økonomiske Forhold maa anses ønskelige i Englands Lovgivning om Sammenslutninger, skal jeg tillade mig at give en ganske kort Skildring af de Stadier, denne Lovgivning har gennemgaaet.

Jeg skal ikke komme ind paa Arbejder-Sammenslutninger, et Emne, der, saa vidt jeg ser, ligger udenfor Kommissionens Undersøgelsesfelt, og som tilmed forudsætter mange særlige Overvejelser.

De antydede Stadier er ikke skarpt afgrænsede, de gaar tværtimod over i hverandre. Men om dem alle gælder i det hele een Bemærkning. I Gennemførelsen af Lovene om Sammenslutning har Praksis, uden ligefrem at ville udtale det, i alt væsentligt ladet sig lede af de til enhver Tid antagne økonomiske Teorier — eller maaske rettere sagt af en forældet Statsøkonomi, idet det nemlig viser sig, at Domstolen kun sjældent er à jour med de Resultater, hvortil Statsvidenskaben paa det givne Tidspunkt er naaet.

Det første Stadium prægedes af en fjendtlig Stilling til Monopoler, særlig dem, som skabtes ved særlig kongelig Bevilling; det var den Periode, i hvilken Loven om Monopoler blev givet (Jacob den Første), og i hvilken der paadømtes en Monopol-sag, under hvilken Dommerne gjorde sig til Udtryk for den engelske dagældende Lovgivning.

I den nævnte Periode gjorde der sig en ganske vist ikke stærkt eller logisk gennemført Tendens gældende til at anerkende, at visse Ydelser maatte anses som værende af offentligretlig Natur, fordi de havde afgørende Betydning for Samfundet og derfor næsten blev Monopoler. Man var f. Eks. af den Mening, at Folk, der besørgede Fragtgoods for alle og enhver, og Ejere af Lossepladser, Havne og Færger maatte underkastes offentligt Tilsyn af Hensyn til Samfundets Interesse.

Der viste sig ogsaa en Tendens i Lovgivningen til at fastslaa, at visse Varer maatte anses for egentlige Fornødenheder og derfor burde beskyttes mod „Ringe“ og „Sammenslutninger“ („corners“), en Tendens, der gav sig Udslag i Love om Forprang, Opkøb (særlig Spekulanterens Opkøb af Korn, Kornpugeri), „Hamstring“ o. s. v., der fik Adam Smith til at sammenligne Frygten for Handlinger af den nævnte Art med Almuens Frygt for og Mistænksomhed overfor Hekse og Troldmænd.

* Mr. Ashley er Embedsmand under Handelsministeriet.